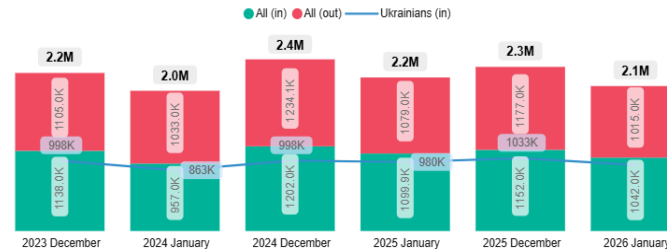

З середини березня 2022 року УВКБ ООН та його місцеві НУО-партнери «Право на захист» (R2P), NEEKA та «Десяте квітня» (ТТА) провели **моніторинг кордону на 30 пунктах пропуску** між Україною та Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією та Молдовою.

Результати моніторингу ґрунтуються на індивідуальних інтерв'ю з людьми, які перетинають кордон, як на в'їзд, так і на виїзд з України, а також на інших спостереженнях прикордонників. Станом на 2025 рік було введено в дію оновлений інструмент моніторингу.

Ukraine western border movement (in and out)

Ключові тенденції транскордонної мобільності

- У січні 2026 року Державна прикордонна служба України зафіксувала майже 2,1 мільйона перетинів державного кордону, що на понад 200 тисяч менше, ніж у грудні 2025 року, та приблизно на 100 тисяч менше, ніж у січні 2025 року. Сезонне зниження транскордонної мобільності у січні відповідає тенденціям, зафіксованим у 2024 та 2025 роках.
- Незважаючи на тривалі безпекі виклики у січні 2026 року, зокрема численні атаки, масштабні перебої з електропостачанням та обмежений доступ до опалення і води, було зафіксовано перевищення кількості тих, хто в'їхав, над тими, хто виїхав на 27 тисяч осіб.

У січні 2026 року спеціалісти з моніторингу провели **1 436 індивідуальних інтерв'ю** на кордоні, з яких 79% були з особами, що виїжджали з України, та 21% – з особами, що в'їжджали в Україну.

В'їзд в Україну: Було проведено 308 інтерв'ю з особами, які в'їжджали в Україну у січні 2026 року. 78% респондентів становили жінки та 21% – чоловіки. 26% респондентів були віком понад 60 років.

Віезд з України: Було проведено 1 128 інтерв'ю з особами, які виїжджали з України. 66% респондентів – жінки, 33% – чоловіки. 13% респондентів були старші за 60 років.

Оновлення від Державної прикордонної служби України

- У січні 2026 року Державна прикордонна служба України оприлюднила значну кількість оновлень щодо затримань та арештів, пов'язаних з контрабандою, включно з викриттям схем незаконного перетину кордону. Крім того, у повідомленнях йшлося про перехоплені спроби осіб призовного віку незаконно перетнути кордон як поодинокі, так і групами. **Випадки** включали невдалі спроби перетину через гірські райони, у деяких випадках із залученням рятувальних команд, а також спробу з використанням фіктивного **шлюбу** для отримання права на перетин кордону.
- Державна прикордонна служба України **повідомила** про запобігання спробі торгівлі людьми. У цій справі використовувався месенджер для виходу на жінок, які перебувають у вразливому становищі.
- 31 січня Державна прикордонна служба України **повідомила** про затримки на всіх українських пунктах пропуску з Молдовою через погодні умови, перебої з електропостачанням та збій у митній базі даних. Роботу було відновлено того ж дня.

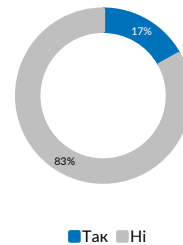
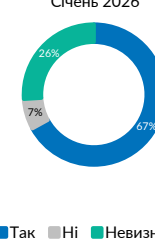
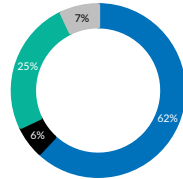
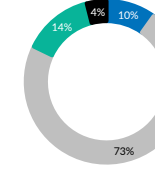
У січні 2026 року партнери УВКБ ООН, а саме «Право на захист» (R2P), NEEKA та «Десяте квітня» (ТТА), здійснили 237 моніторингових візитів до контрольованих пунктів пропуску. Під час цих візитів **партнери УВКБ ООН надали різні форми підтримки 668 особам**. Ця підтримка включала консульствання 536 осіб, надання правової допомоги 125 особам, забезпечення транспортних послуг для 53 осіб та соціальний супровід 32 осіб.

Тенденції моніторингу кордонів у січні 2026 року: Виїзди з України

- 17% респондентів повідомили, що **залишають Україну вперше** з 24 лютого 2022 року, що на 5% менше порівняно з груднем та на 11% менше порівняно з листопадом 2025 року. 16% зазначили, що виїжджають з метою пошуку безпеки за кордоном, а 14% поверталися до країн, де вони мають тимчасовий захист, що на 5% та 2% менше відповідно порівняно з груднем.
- 7% респондентів були **внутрішньо переміщеними особами до моменту виїзду з України**. З них майже 17% зазначили, що цей фактор вплинув на їхнє рішення залишити країну.
- 94% опитаних зазначили безпекові міркування як основну причину виїзду. **Другими за частотою згадування залишилися причини, пов'язані з енергопостачанням, у січні 2026 року:** Майже 78% повідомили про проблеми з електропостачанням, майже 57% – з опаленням, а 25% – про нестачу води. Відсутність доступу до води як причина виїзду зростає на 9% порівняно з груднем. Побожування щодо мобілізації згадали майже 6% респондентів, що майже вдвічі більше, ніж у грудні 2025 року. Окупацію місць проживання зазначили 4% серед причин виїзду.
- 62% опитаних не були впевнені щодо **тривалості свого перебування за кордоном** (зменшення на 12% порівняно з груднем). 25% планували залишитися за кордоном від 1–до 12 місяців (зростання на 8% порівняно з груднем). 6% повідомили про намір залишитися менше одного місяця (подвоєння порівняно з груднем), тоді як 7% планували залишитися за кордоном на постійній основі – зростання на 2% порівняно з груднем.
- 67% респондентів зазначили, що планують **повернутися до України** у разі стабілізації ситуації (зростання на 13% порівняно з груднем), тоді як 26% не були впевнені, а 7% заявили, що не планують повертатися. 44% респондентів зазначили, що покращення безпекової ситуації є **основним чинником повернення**, тоді як стабілізацію доступу до електропостачання та доступ до засобів до існування зазначили відповідно 33% та 19%. Скорочення програм допомоги за кордоном може вплинути на рішення про повернення 3% респондентів.

Тенденції моніторингу кордонів у січні 2026 року: Повернення в Україну

- 73% респондентів повідомили, що планують короткострокове **перебування в Україні** тривалістю менше одного місяця, що на 4% менше порівняно з груднем 2025 року. Як і в грудні, 10% не були впевнені щодо тривалості перебування, а 14% планували залишитися від 1 до 12 місяців, що на 6% більше порівняно з груднем. 4% мали намір повернутися на постійне проживання (зменшення на 2%).
- У січні 2026 року обмежений доступ до медичних послуг у країні перебування був **основною причиною відвідування України**, яку зазначили 32% респондентів. Далі йшли сімейні обставини та ностальгія за домом, які зазначили відповідно 25% та 22%. Серед інших причин згадували необхідність перевірити стан майна (13%), невизначеність щодо правового статусу за кордоном (3%) та відсутність доступу до ринку праці за кордоном (1%).

Перший виїзд з лютого 2022 року Січень 2026

Намір повернутися у разі стабілізації ситуації Січень 2026

Запланована тривалість перебування за кордоном Січень 2026

Запланована тривалість перебування в Україні Січень 2026

Причини, пов'язані з енергопостачанням Січень 2026
